

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 118)

Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu ve Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (2/376)

19.6.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkındaki Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Bekir Sami Daçe

Adana

DYP Grup Başkanvekili

Turhan Tayan

Bursa

DYP Grup Başkanvekili

Aydın Güven Gürkan

İçel

SHP Grup Başkanvekili

Güneş Müftüoğlu

Zonguldak

DYP Grup Başkanvekili

Ali Uyar

Hatay

GEREKÇE

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 3747 sayılı Kanunla değişik 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının 1 inci bendinde yapılan değişikliğin gerekçesi :

Yönetenlerin seçimle işbaşına gelmeleri demokrasinin en temel ve vazgeçilmez koşullarındandır. Üniversite öğretim üyeleri gibi toplumun en iyi yetişmiş, birikimli ve seçkin kişilerinden oluşan kadrolarının kendi yöneticilerini seçebilmeleri aksi düşünülmemesi gereken bir olgudur.

Seçilecek kişinin belli bir deneyim ve olgunluğa sahip olabilmesi için profesörlük unvanını almış olması öngörülmüş, diğer yandan seçimin daha geniş bir kesim içinden yapılabilmesi ni sağlamak amacıyla o üniversitede görevli olması koşulu aranmamıştır.

Bu düzenleme ile yurt içi ve yurt dışı üniversitelerde görev yapmakta olan veya çeşitli nedenlerle emekli olmuş ya da görevden ayrılmış profesörlerin de seçilebilmeleri olanaklı kılınmıştır.

Nitekim Hükümet Programında, köklü bir üniversite reformu yapılması, üniversitelere bilimsel ve yönetsel özerklik verilmesi ve YÖK sisteminin kaldırılarak yükseköğretim kurumlarının kendi içlerinden seçecekleri organlar eliyle yönetilmesi öngörülmüştür.

Yapılmak istenen değişiklik, amaçlanan bu köklü reformun ilk ve en önemli adımını oluşturacaktır.

Kanunun 1 inci maddesinde rektör seçim ve atama yöntemi düzenlenmektedir. Kanunun 2 nci maddesinde ise, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak rektör aday seçimlerinin gerçekleşme süresi ile yeni kurulan üniversitelerde uygulanacak yöntem açıklanmaktadır.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. : 2/376

Karar No. : 18

23.6.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan ve Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi” (2/376) Komisyonumuzun 23.6.1992 tarihli 11 inci Birleşiminde Millî Eğitim Bakanı ve YÖK Başkanının da iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Komisyonumuzca Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde; köklü bir üniversite reformunun yapılması, üniversitelere bilimsel ve yönetsel özerklik verilmesi ve yükseköğretim kurumlarının kendi içlerinden seçecekleri organlar eliyle yönetilmesi hedeflerine erişmek için, üniversite öğretim üyeleri gibi toplumun en iyi yetişmiş, birikimli ve seçkin kişilerinden oluşan kadrolarının kendi yöneticilerini seçebilmeleri ve seçimin daha geniş bir kesim içinden yapılabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanan teklif uygun görülerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanun Teklifinin 1 inci maddesi, rektör seçimlerini ve atanmasını yeni düzenlemelerle hükme bağlayan önerenin kabulü ile Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiş olup, madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin geçici 1 ve 2 nci maddelerini düzenleyen çerçeve 2 nci maddesi Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiş olup, madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, Kanun Teklifinin Genel Kurulda bir an evvel görüşülmesini teminen İchtüzüğün 53 üncü maddesi uyarınca öncelik ve ivedilik kararı alınmasını kararlaştırmıştır.

Kanun Teklifinin yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 üncü ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Nahit Mentеше</i> Aydın	Başkanvekili <i>Ural Köklü</i> Uşak Muhalifim
Sözcü <i>Süleyman Ayhan</i> Çanakkale	Üye <i>İbrahim Özdiş</i> Adana Muhalifim
Üye <i>Ahmet Şanal</i> Adana	Üye <i>Baki Durmaz</i> Afyon
Üye <i>Salman Kaya</i> Ankara Muhalifim	Üye <i>Ayvaz Gökdemir</i> Gaziantep
Üye <i>Nurettin Tokdemir</i> Hatay	Üye <i>Bülent Akarcalı</i> İstanbul
Üye <i>Mustafa Baş</i> İstanbul	Üye <i>Osman Ceylan</i> İstanbul
Üye <i>Melike Tuğay Hasefe</i> İstanbul	Üye <i>İsmail Kalkandelen</i> Kocaeli
Üye <i>İsmail Karakuyu</i> Kütahya	Üye <i>Mehmet Gülceğün</i> Mardin Muhalifim
Üye <i>Rıfat Yüzbaşıoğlu</i> Niğde	Üye <i>Mustafa Parlak</i> Rize

DOĞRU YOL GRUP BAŞKANVEKİLİ ADANA MİLLETVEKİLİ BEKİR SAMİ DAÇE,
SOSYALDEMOKRAT HALKÇI PARTİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İÇEL MİLLETVEKİLİ
AYDIN GÜVEN GÜRKAN, DOĞRU YOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ BURSA
MİLLETVEKİLİ TURHAN TAYAN, DOĞRU YOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ
ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ GÜNEŞ MÜFTÜOĞLU VE HATAY MİLLETVEKİLİ
ALİ UYAR'IN TEKLİFİ

**2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki
Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi**

MADDE 1. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3747 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değişik 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından, görevdeki rektörün çağrısı ile toplanacak ilgili üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek üç aday içinden Cumhurbaşkanınca atanır.

Görev süresi 5 yıldır. Süresi sona erenler aynı yöntemle yeniden atanabilirler. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzelkişiliğini temsil eder.

Rektör adayı seçimleri gizli oyla yapılır. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına bir isim yazar.”

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen ilk rektör aday seçimleri bu Kanunun yürürlüğe girmesini izleyen 15 gün içinde gerçekleştirilir ve seçilen rektör adayları ilgili üniversite rektörlüğü tarafından Cumhurbaşkanına sunulur.

Yeni kurulan üniversite ve yüksek teknoloji enstitülerinin kurucu rektörleri iki yıl için, Millî Eğitim Bakanı ve Başbakanın önereceği 3 isim arasından Cumhurbaşkanınca atanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yayımı tarihinde görev başında bulunan üniversite rektörlerinin görevleri yeni rektör seçim ve atamaları yapıldığında sona erer.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3747 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değişik 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının 1 inci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Devlet Üniversitelerinde rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından görevdeki rektörün çağrısı ile toplanacak üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek adaylar arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Rektörün görev süresi 4 yıldır. Süresi sona erenler aynı yöntemle yeniden atanabilirler. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzelkişiliğini temsil eder. Rektör adayı seçimleri gizli oyla yapılır. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına yalnız bir isim yazabilir. Birinci toplantıda öğretim üyelerinin en az yarısının hazır bulunması şarttır. Bu sağlanamadığı takdirde toplantı 48 saat ertelenir ve nisap aranmaksızın seçime geçilir. Bu toplantıda en çok oy alan 6 kişi aday olarak seçilmiş sayılır, bunlardan Yükseköğretim Kurulunun seçeceği üç kişi atanmak üzere Cumhurbaşkanına sunulur. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör adaylarının seçimi ve rektörün atanması ilgili mütevellî heyet tarafından yapılır.”

MADDE 2. — 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen ilk rektör aday seçimleri bu Kanunun yürürlüğe girmesini izleyen 15 gün içinde gerçekleştirilir ve seçilen rektör, atanmasını takip eden 15 inci günde göreve başlar.

Yeni kurulan Devlet üniversite ve yüksek teknoloji enstitülerinin kurucu rektörleri iki yıl için, Millî Eğitim Bakanı ve Başbakanın önereceği 3 isim arasından Cumhurbaşkanınca atanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yayımı tarihinde görev başında bulunan üniversite rektörlerinin görevleri, yeni rektörlerin seçimini takip eden 15 inci günde sona erer.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

